

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

с.Дерманци общ.Луковит Обл.Ловеч ул."Христо Ботев" 16

www.ou-nrilski.com E-mail: info-1100404@edu.mon.bg

Утвърдил:

Директор:

/Петя Кръстева/

Заповед № 1190/28.11.2024 г.

ПЛАН

за дейността на Училищен координационен съвет за противодействие на училищния тормоз през учебната 2024/2025 г.

I. Контекст

Реален напредък в справянето с насилието и тормоза може да бъде постигнат само при прилагането на **последователна и целенасочена политика, която се споделя и изпълнява от всички участници в училищната общност.**

Работещите в училището следва да прилагат подходи, насочени към превенцията на насилието, а също и да познават същността на явленията „насилие“ и „тормоз“ и предвидените отговорности и процедури за действие при възникнали ситуации на насилие и тормоз в училището. Важна и значима роля в този процес има Координационният съвет за противодействие на тормоза и насилието, на който се възлагат отговорности за планиране, проследяване и координиране на усилията на работещите в училището за справяне с насилието и тормоза. Целта е прилагане на цялостен институционален подход, насочен към предотвратяване на насилието и тормоза и създаване на по-сигурна среда в образователната институция.

На основание заповед № РД09-5906/28.12.2017 г. на Министъра на образованието и науката и в изпълнение на „Механизъм за противодействие на тормоза в училище“, при ОБУ „Неофит Рилски“ с. Дерманци е сформиран Училищен координационен съвет за противодействие на тормоза в училището в следния състав:

Председател: Дияна Кордова – ЗДУД

Членове: Николета Тонова – педагогически съветник
Емил Игнатов – учител ЦОУД прогимназиален етап
Иво Ангелов – учител ЦОУД начален етап

II. Основни приоритети за учебната година

1. Повишаване на чувствителността на училищната общност към темата за насилието и тормоза и целенасочена дейност за превенция на негативни прояви сред учениците.
2. Подобряване на професионалната компетентност на педагогическите специалисти, в т.ч. чрез квалификационна дейност, за работа с ученици с проблемно поведение.

3. Разработване на система за превенция, създаваща условия за превантивна работа с групата/класа и за включване на децата в образователни дейности – семинари, работилници и др. за запознаване с различните форми на насилие и тормоз и за възпитаване на уважение и толерантност към различията и към поведение нетърпимо към агресията и тормоза.
4. Създаване на система за интервенция чрез разработване и разясняване на съществуващи правила и процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз, включително по отношение на идентифициране и сигнализиране;
5. Създаване на система за предоставяне на подкрепа за пострадалите и за въвлечените в ситуацията на насилие и тормоз;
6. Стимулиране на учениците да търсят помощ при случай на тормоз;
7. Поддържане връзка с всички институции, подпомагащи работата по превенция на тормоза в училище и извън него, осигуряване на реални партньорства с външни за училището служби, организации и специалисти.

III. Планирани дейности през учебната 2024/2025 г., организация и координация

Дейности	Срок	Отговорни лица/координатори	Индикатори за изпълнение	Забележка (необходими пояснения)
I. Дейности за превенция на тормоза и насилието в училище и на ниво клас				
1. Актуализиране на Етичния кодекс на училищната общност в училището <i>(при необходимост)</i> .	До началото на учебната година	Лора Иванова Татяна Христова Диляна Илчева	Актуализиран Етичен кодекс	
2. Поставяне на видно място в училище на плакати (постери, флаери), които да популяризират националната телефонна линия за деца 116 111.	Началото на учебната година	Членове на координационния съвет	Благоприятна информационна среда	
3. Оказване на подкрепа на класните ръководители при планиране и разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа.	септември, 2024 г.	Главен учител, наставници	Съобразени с изискванията и училищните условия планове за час на класа	
4. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с	До 30 септември, 2025 г.	Класни ръководители	Материали, свързани с превенция на тормоза и правата и задълженията	

различните възрастови групи и свързани с превенция на тормоза и правата и задълженията на учениците.			на учениците	
5. Създаване/актуализиране на правила за недопускане на тормоз и насилие.	октомври 2024 г.	Членове на координационния съвет	Създадени правила, част от Правилника за дейността на училището	
6. Запознаване с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в училище на: - педагогическите специалисти и останалите служители в училището; - учениците и родителите.	октомври, 2024 г.	Членове на координационния съвет	Познаване на Механизма	
7. Оценка на ситуацията. Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – резултати, последствия, налични и липсващи правила.	октомври, 2024 г.	Педагогически съветник	Извършено проучване и оценка на ситуацията; анализ и планиране	
8. Създаване на правила на поведение и ценности от всеки клас/група	м. октомври 2024 г.	Педагогически специалисти с възложено класно ръководство; Педагогически специалисти в групите за целодневна организация на учебния ден	Правила на поведение и ценности от всеки клас/група	
9. Училищни инициативи във връзка с 16 ноември – Международен ден на толерантността.	16 ноември, 2024 г.	Педагогически съветник, Ученически съвет	Проведени училищни събития	
10. Привличане и участие на родители в превенция на насилието и тормоза, както и в работата с	Учебната 2024/2025 г.		Привлечени родители – партньори на училището	

ученици с емоционално-поведенчески проблеми.				
11. Организиране на вътрешноинституционална (квалификационна дейност с обучителна организация) квалификационна дейност на тема „Превенция на агресията сред учениците и преодоляване на проблемното поведение“.	февруари, 2025 г.	Д. Кордова – ЗДУД; Комисия по квалификационна дейност; Членове на координационния съвет	Проведени квалификационни форми	
12. Отбелязване Ден на розовата фланелка (Ден за борба с тормоза в училище)	февруари 2025 г.	Ученически съвет; Педагогически специалисти с възложено класно ръководство; Педагогически специалисти в групите за целодневна организация на учебния ден; Педагогически специалисти на учителски длъжности	Протокол от заседание на ученическия съвет; Проведени училищни събития	
13. Работна среща с представители на отдел „Закрила на детето“ на тема: „Подобряване на взаимодействието между институциите при работа с ученици с проблемно поведение“.	март, 2025 г.	Членове на координационния съвет	Проведена среща с участници – представители на различните заинтересовани страни	
14. Инициране на мерки и дейности (беседи, ролеви игри, работилници, консултации и др.) за предотвратяване на агресивно поведение и/или при проявено насилие в паралелки и за подкрепа за личностно развитие на учениците.	Учебната 2024/2025 г.	Членове на координационния съвет	Проведени дейности	

15. Прилагане на дейности за въздействие върху вътрешната мотивация на учениците за преодоляване на проблемното поведение и за справяне със затрудненията с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието в дейността на институцията и с поведенчески прояви.	Учебната 2024/2025 г.	Членове на координационния съвет	Проведени консултации, осъществени дейности за преодоляване на проблемно поведение	
16. Разработване на система за анонимно докладване на случаи на кибертормоз сред учениците	Учебната 2024/2025 г.	Членове на координационния съвет	Създаена система Брой обработени сигнали;	
17. Повишаване на информираността на родителите относно кибертормоза	Учебната 2024/2025 г.	Членове на координационния съвет	Бр. проведени срещи с родителите	
18. Обучителни дейности и работа с класа/групата чрез форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит, като се използват възможностите на учебната програма, вкл. теми от глобалното, гражданското, екологичното, здравното, интеркултурното образование, часа на класа, различните извънкласни и извънучилищни дейности	м. Ноември 2024 г. - м. Юни 2025 г.	Педагогически специалисти с възложено класно ръководство; Педагогически специалисти в групите за целодневна организация на учебния ден; Педагогически специалисти на учителски длъжности	Брой планирани и проведени теми в часа на класа; Брой отбелязани празници; Брой участия в инициативи и др.	
II. Дейности за интервенция на тормоза и насилието на ниво училище и на ниво клас				
1. Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.	Учебната 2024/2025 г.	Членове на координационния съвет	Срещи, консултации, обсъждания, дискусии	

2. Водене на единен регистър за регистриране на ситуации на тормоз в училището/Дневник със случаи и процедури за управление на информацията, в който се документират единствено ситуацията, съответстващи на второ и трето ниво според приетата класификация (Приложение № 1; Приложение № 2; Приложение № 3)	Учебната 2024/2025 г.	Членове на координационния съвет	Въведен регистър	
3. Анализ и оценка на риска от продължаване на насилието и тормоза на базата на вписаните ситуации в дневника със случаи	Непосредствено след вписването на ситуацията	Членове на координационния съвет	Протокол за среща (координационен съвет)	
4. Инициране на работа по случай, включително насочване на случая към други служби при случаи от трето ниво, както и по преценка при случаи от второ ниво - незабавно се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“ (Отдел „Закрила на детето“ – ОЗД) и/или полицията и включване в работата на мултидисциплинарен екип	Непосредствено след установяване на нивото: при случаи от трето ниво, както и по преценка при случаи от второ ниво съгласно Приложение № 2 и 3	Членове на координационния съвет	Уведомително писмо; Електронно писмо	
5. Обсъждане между учениците и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху всички участници и свидетели, последствията, както и възможните решения в съответствие с Приложение № 1	В деня на възникване на ситуацията или най-късно на следващия ден	Педагогически специалисти с възложено класно ръководство	Протокол за договаряне между участниците (Приложение № 4)	

6. Съвместни действия между класен ръководител или учител и педагогически съветник и включване на външни специалисти в съответствие с Приложение № 2 и/или Приложение № 3	До три дни от възникване на ситуацията	Членове на координационния съвет		
7. Използване на посредник при разрешаване на конфликта	До три дни от възникване на ситуацията	Педагогически специалисти с възложено класно ръководство	Използване на посредник при разрешаване на конфликта	До три дни от възникване на ситуацията

IV. Необходими връзки и взаимодействия

Координационният съвет за противодействие на училищния тормоз взаимодейства с ръководния екип, с педагогическите специалисти в училището, с родители, при необходимост – с отдел „Закрила на детето“ към съответната дирекция „Социално подпомагане“, ДАЗД, МВР.

V. Очаквани резултати от дейността на съвета. Срокове, форма и отговорно лице за отчитане на дейността

В резултат на дейността на координационния съвет за противодействие на тормоза и насилието се очаква да се повлияе на факторите, които са свързани със средата в самата институция и които биха могли да минимизират проявите на насилие и агресивни модели на поведение. С полагането на усилия за създаване на сигурна образователна среда и постигане на нулева толерантност към насилие и тормоз се очаква постигане на положителни резултати в следните аспекти:

1. възпитаване у учениците на **социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията**;
2. подобряване на **физическата среда**, която не съдържа предпоставка за изява на агресивното поведение и в същото време създава условия за формирането на групата/класа като общност;
3. напредък в постигането на **разбиране на последиците от насилието и тормоза** и предприети ефективни мерки за подкрепа на учениците за справяне с неприемливото поведение, както и усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите в общността.

Изготвил плана:

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ

.....
(име и фамилия)

.....
(длъжност)

.....
(подпис)

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 1 Реакции, документиране и последователност на процедурите за интервенция при първо ниво – ниско нарушаване на правилата

Приложение № 2 Реакции, документиране и последователност на процедурите за интервенция при второ ниво – повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или с по-сериозни последици

Приложение № 3 Реакции, документиране и последователност на процедурите за интервенция при трето ниво – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето или за телесния интегритет, за който и да е от участниците в ситуацията

Приложение № 4 Протокол за разговор между участници в случаи на тормоз на първо ниво

Приложение № 5 Насоки за интервенция

Дневник със случаи и процедури за управление на информацията

Дневникът със случаи се създава за целите на анализа и планирането на цялостна политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза. В него се документират единствено ситуациите, съответстващи на второ и трето ниво според приетата класификация ((Приложение № 2; Приложение № 3; Приложение № 4), при които е необходима и намесата на координационния съвет. В Дневника със случаи се описва следната информация: дата, група/клас, участници, вид насилие и ниво, какво е предприето като действие, име и подпис на служителя, свидетел на ситуацията или на класния ръководител или на друг педагогически специалист. На базата на вписаните ситуации координационният съвет извършва анализ и оценка на риска от продължаване на насилието и тормоза. Координационният съвет е отговорен за анализа и разпознаването на деца и ученици, които участват и се въвличат в ситуации на насилие и тормоз, без значение дали извършват проявите или са пострадали от насилието. От анализа координационният съвет дава становище за индивидуална работа по случай с дете, което се намира в ситуация на риск по смисъла на Закона за закрила на детето и Закона за предучилищното и училищното образование, предлага мерки и конкретни интервенции, които могат да бъдат индивидуална, групова работа и др. Координационният съвет дава становище и насочва ученика към допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск.

Отговорно лице за съхраняване на дневника: педагогически съветник

Място за съхранение: стая педагогически съветник

Дата	Клас / група	участници	Вид насилие и ниво	Предприети действия	Служител, свидетел на ситуацията или класен ръководител или друг педагогически специалист (име и подпис)
1	2	3	4	5	6

ПЪРВО НИВО – НАРУШАВАНЕ НА ПРАВИЛАТА:

Форми на физическо насилие са например: леко удряне, бутане, щипане, драскане, дърпане на коса, хапане, подритване, замърсяване или разрушаване на нечия собственост. **Форми на психическо насилие са например:** омаловажаване, клюкарстване, обиждане, осмиване, засрамване, подвикване, ругане, клеветене, подигравки, унижение, заплахи, нецензурни/неприлични коментари, измисляне на прякори, изключване от групови или съвместни дейности, фаворизация/предпочитания, базирани на различие, разпространяване на слухове. **Форми на сексуално насилие са например:** показване на неприлични жестове и действия, вербален тормоз със сексуално съдържание, разпространение на истории и изображения със сексуален подтекст, съблазняване от друго дете или възрастен, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия. **Форми на кибернасилие са например:** обидни колажи, снимки, видеа, коментари, обаждания и изпращане на обидни съобщения (SMS, MMS, съобщения в социалните мрежи и др.), използване на дискриминативни и обидни етикети, използване на език на омраза, кражба на профили.

Отговор на институцията	Документиране	Последователност на процедурите за интервенция
На първо ниво действията се предприемат от класен ръководител или учител заедно с родител, като се осъществява педагогическа работа – индивидуално, за група деца/ученици или за цялата група/клас. При наличие на щети от материален характер – те се възстановяват. Ако педагогическата работа не дава резултат и насилственото поведение се повтаря, последствията са по-сериозни, то тогава следва се да предприемат действия, предписани за ситуации от второ или трето ниво.	Ситуациите от първо ниво не се регистрират в Дневника със случаи, защото са първа проява на насилие и не се тълкува като тормоз.	1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници. 2) Класният ръководител/учителят подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. 3) Уведомяване на родител от класния ръководител/учителя. 4) Консултации – предприемане на индивидуални разговори с участниците от класния ръководител/учителя. 5) Мерки и действия от страна на класен ръководител/учител – намиране на решение, което удовлетворява страните и служи за пример на наблюдателите. 6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия.

ВТОРО НИВО – ПОВТАРЯНЕ НА ЕДНИ И СЪЩИ НАРУШЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА ИЛИ НАСИЛИЕ С ПО-СЕРИОЗНИ ПОСЛЕДИЦИ – ТОРМОЗ:

Форми на физически тормоз са например: шамаросване, удряне, стъпкване или късане на дрехи, ритане, обграждане, плюене, отнемане и разрушаване на нечия собственост, дърпане на нечий стол изпод него, дърпане за уши или коса. **Форми на психически тормоз са например:** изнудване, заплашване, несправедливо наказание, забрана за общуване, отхвърляне и манипулация, подигравки, отправени пред целия клас или група, публично унижение, обиди; интригантстване, разпространяване на слухове, публично отхвърляне и игнориране, неприемане, манипулиране и използване. **Форми на сексуален тормоз са например:** сексуално докосване, показване на порнографски материали, показване на интимни части на тялото и сваляне на дрехи, подтикване или принуждаване към сексуални действия, заснемане в сексуални пози. **Форми на кибертормоз са например:** непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видео, злоупотреба с влогове, блогове, форуми, социални мрежи, заснемане и разпространение без разрешение, унижителни за детето снимки/видео, кражба на профил и използване език на омраза.

Отговор на институцията	Документиране	Последователност на процедурите за интервенция
На второ ниво действията се предприемат от класен ръководител/учител заедно с психолог или педагогически съветник, председател или представител на координационния съвет и задължително участие на родител, като се уведомява директора. По преценка се подава сигнал до ОЗД и/или полиция. Координационният съвет прави оценка на риска и може да даде становище за инициране на работа по случай. Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, следва да се уведоми директора, който следва да се обърне към отделите за закрила на детето.	Ситуацията на тормоз се описва в Дневника със ситуации от свидетеля на случилото се или класния ръководител/друг педагогически специалист/служител. Възстановяване на щети при наличие на такива.	1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници. 2) Учителят/класният ръководител подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. Всеки служител, който е станал свидетел на насилието, може да подаде сигнал към ОЗД. 3) Учителят/класният ръководител съобщава на Координационния съвет за случая. Прави се оценка на случая и по преценка директорът подава сигнал от името на институцията до ОЗД и/или полицията и се иницира работа по случай. 4) Уведомяване на родител. 5) Мерки и действия – работа на координационния съвет: анализ на ситуациите от регистъра и предприемане на работа по случая. 6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия.

ТРЕТО НИВО – СИСТЕМНА ЗЛОУПОТРЕБА, КАКТО И СИТУАЦИИ, В КОИТО СЪЩЕСТВУВА ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО ЗА КОЙТО И ДА Е ОТ УЧАСТНИЦИТЕ В СИТУАЦИЯТА:

Форми на физически тормоз са например: сбиване, задущаване, събаряне, причиняване на изгаряния и други наранявания, намушкване с остър предмет, провесване от прозорец или високо място, ограничаване на движението, лишаване от храна, излагане на ниски или високи температури и заплашване с оръжие. **Форми на психически тормоз са например:** сплашване, изнудване със сериозни заплахи, насилствено отнемане на пари и вещи, клетви, които накърняват сериозно достойнството, публично унижение, ограничаване на движението, склоняване за употреба на психоактивни вещества, включване в антисоциални групи и организации, изолация, групово измъчване на индивид или група и организиране на банди, последиците от които нараняват други. **Форми на сексуален тормоз са например:** съблазняване от друго дете, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия, блудство, изнасилване, кръвосмешение. **Форми на кибертормоз са например:** повторно действие на непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видеозаписи, злоупотреба с влогове, блогове, форуми, социални мрежи, профили и лични данни, заснемане без разрешение, заснемане и разпространение на сцени на насилие, разпространение на записи и снимки и видео на детска порнография.

Отговор на институцията	Документиране	Последователност на процедурите за интервенция
На трето ниво се уведомява незабавно ОЗД и/или органите на полицията. Действията на ниво институция се предприемат от директора заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги (центрове за социална работа, здравни центрове, отдел закрила на детето, полиция и др.). Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да информира отделите за закрила на детето, центъра за социална работа и/или полицията. При материална щета се съставя	Ситуациите на тормоз от трето ниво се описват в Дневника със случаи, като по тях се предприема интензивна работа, включваща всички участници; правят се оценки на потребностите и план за действие, както и се инициират процедури в съответствие със Закона за закрила на детето, Наредба за приобщаващото образование, Закона за предучилищното и училищното образование.	1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници. 2) Учителят/класният ръководител подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. Незабавно се уведомява директорът и се подава сигнал към ОЗД и/или органите на полицията. 3) Уведомяване на родител. 4) Консултации – предприемане на индивидуални разговори с участниците. 5) Мерки и действия от страна на координационния съвет, интензивна работа по случай, информиране и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора. Ако друга организация или услуга е въввлечена в работата с детето или

Протокол за възстановяване на щетата.		ученика, институцията установява връзка с тези организации или услуги и синхронизира дейностите. 6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия
--	--	---

В резултат на ситуация на насилие и тормоз:

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

и последователността на процедурите за интервенция, а именно:

[illegible]

..... страните постигнаха следните
 договорености, удовлетворяващи всички:

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... (описват се накратко постигнатите
договорености)

Дата на изготвяне:

.....

Участници в ситуация:

.....

.....

.....име, фамилия клас подпис

.....

.....

.....име, фамилия клас подпис

.....

.....

.....име, фамилия клас подпис

.....

.....

.....име, фамилия клас подпис

Забележка: Протоколът се предоставя на педагогическия съветник за последващ мониторинг с цел проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия.

